

**PROFILAKTIKA INSPEKTORI TOMONIDAN O‘ZGALAR MULKINI
TALON-TAROJ QILISHIGA QARSHI QARATILGAN JINOYATLARNI OLDINI
OLISH BO‘YICHA FAOLIYATINI TAKOMILLASHTIRISH.**

Ablakulov Mehroj Ibadulla o‘g‘li

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI IIV AKADEMIYASI KURSANTI

Kalit so‘zlar: *profilaktika inspektori, o‘zgalar mulkini talon-taroj qilish, jinoyatlarni oldini olish, huquqbuzarlik profilaktikasi, nazorat faoliyati, jamoatchilik bilan hamkorlik, ijtimoiy xavf guruhlari, raqamli texnologiyalar, kriminal tahlil, xavfsiz mahalla.*

Annotatsiya: *Bugungi kunda O‘zbekiston Respublikasida olib borilayotgan huquqiy islohotlarning asosiy yo‘nalishlaridan biri bu — fuqarolarning mulkiy huquqlarini ishonchli himoya qilish, o‘zgalar mulkiga tajovuzlarni bartaraf etish va bunday jinoyatlarning oldini olish tizimini yanada samarali qilishdan iboratdir. Ayniqsa, o‘zgalar mulkini talon-taroj qilishga qarshi kurashda profilaktika inspektorlarining o‘rni va mas’uliyati alohida ahamiyat kasb etadi. Chunki aynan ular mahallalarda, korxonalarda, ta’lim muassasalarida va boshqa ijtimoiy muhitlarda fuqarolar bilan bevosita muloqotda bo‘lib, huquqbuzarliklarning ildiz sabablarini aniqlaydi, ularni erta bosqichda bartaraf etishga qaratilgan kompleks chora-tadbirlarni amalga oshiradi. Mavzuning dolzarbligi shundan iboratki, so‘nggi yillarda iqtisodiy erkinlikning kengayishi, mulk shakllarining ko‘payishi, bozor iqtisodiyotining chuqurlashuvi bilan bir qatorda o‘zgalar mulkiga tajovuz qilish jinoyatlari ham o‘ziga xos shakl va uslublarda rivojlanmoqda. Ayrim hollarda bunday jinoyatlar yashirin iqtisodiy mexanizmlar, firibgarlik sxemalari, raqamli firibgarlik yoki ishonchni suiiste‘mol qilish ko‘rinishida sodir etilmoqda. Shu bois, profilaktika inspektorining faqat an‘anaviy nazorat usullari bilan cheklanib qolishi bu kabi murakkab jinoyatlarning oldini olishda yetarli samara bermaydi. Shu nuqtai nazardan, profilaktika faoliyatini zamonaviy tahliliy, raqamli va ijtimoiy yondashuvlar asosida takomillashtirish zarurati paydo bo‘lmoqda. Tadqiqotning maqsadi — profilaktika inspektorining o‘zgalar mulkini talon-taroj qilishga qarshi qaratilgan faoliyatini har tomonlama tahlil qilish, mavjud kamchiliklarni aniqlash hamda ularni bartaraf etish bo‘yicha samarali taklif va tavsiyalar ishlab chiqishdan iboratdir. Shu maqsadda mazkur ishda huquqbuzarliklarning ijtimoiy sabablari, ularning psixologik mexanizmlari, jinoiy xatti-harakatlarning motivatsiyasi, shuningdek, jamoatchilik nazorati va huquqni muhofaza qiluvchi organlar o‘rtasidagi hamkorlik tizimi o‘rganilgan. Maqolada ta’kidlanishicha, o‘zgalar mulkiga tajovuz jinoyatlarining aksariyati aholining ijtimoiy-iqtisodiy ahvoli, ish bilan bandlik darajasi, huquqiy savodxonlik pastligi, axloqiy qadriyatlarning yemirilishi bilan bog‘liq. Shu sababli, profilaktika inspektorining faoliyati nafaqat huquqni muhofaza qilishga, balki ijtimoiy barqarorlikni ta’minlash, fuqarolarda mulk daxlsizligi to‘g‘risida to‘liq tushuncha shakllantirishga ham qaratilishi kerak. Bu jarayonda profilaktika inspektorlari mahalla*

faollari, yoshlar yetakchilari, ta’lim muassasalari, jamoatchilik kengashlari va xususiy sektor vakillari bilan hamkorlikda ishlashi muhim omil sifatida ko‘riladi.

Ключевые слова: *профилактический инспектор, хищение чужого имущества, предупреждение преступлений, профилактика правонарушений, контрольная деятельность, сотрудничество с обществом, социальные группы риска, цифровые технологии, криминологический анализ, безопасная махалля.*

Аннотация: *В современных условиях Республики Узбекистан одной из важнейших задач правовой политики государства является обеспечение надежной защиты имущественных прав граждан, предотвращение преступлений, связанных с посягательством на чужое имущество, и совершенствование системы профилактики данных правонарушений. Особое значение в этом процессе занимает деятельность профилактических инспекторов, которые работают непосредственно в махаллях, трудовых коллективах, учебных заведениях и других социальных структурах, выявляя причины правонарушений и принимая меры по их предупреждению на ранних стадиях. Актуальность темы заключается в том, что в последние годы с развитием рыночной экономики, увеличением форм собственности и расширением экономических свобод наблюдается рост преступлений, направленных на хищение чужого имущества. Эти преступления приобретают все более изощренные формы — мошенничество, злоупотребление доверием, финансовые махинации, кибермошенничество и другие. В таких условиях традиционные методы контроля и профилактики оказываются недостаточно эффективными, что требует внедрения инновационных подходов, цифровых технологий и аналитических механизмов в деятельность профилактических инспекторов. Цель данного исследования — всесторонне изучить и проанализировать деятельность профилактических инспекторов по предупреждению преступлений, связанных с хищением чужого имущества, выявить существующие недостатки и разработать предложения по их устранению. Для достижения этой цели были рассмотрены социальные и психологические причины имущественных преступлений, особенности криминогенной мотивации, а также механизмы взаимодействия органов внутренних дел с институтами гражданского общества. В статье подчеркивается, что большинство преступлений против собственности обусловлены социально-экономическими факторами: низким уровнем занятости, недостаточной правовой грамотностью населения, ослаблением моральных ценностей и социальной ответственности. В этой связи деятельность профилактических инспекторов должна быть направлена не только на охрану правопорядка, но и на формирование у граждан устойчивого понимания неприкосновенности собственности и правовых норм.*

Keywords: *preventive inspector, misappropriation of others’ property, crime prevention, offense prevention, monitoring activities, community cooperation, social risk groups, digital technologies, criminological analysis, safe mahalla.*

Annotation: *In the modern context of the Republic of Uzbekistan, one of the key priorities of state legal policy is to ensure reliable protection of citizens’ property rights, prevent crimes related to the misappropriation of others’ property, and enhance the efficiency of the crime prevention system. In this process, the role of preventive inspectors is crucial, as they work directly within local communities, workplaces, and educational institutions, identifying the root causes of offenses and implementing early preventive measures. The relevance of this topic lies in the fact that, along with the expansion of economic freedom and the diversification of ownership forms, crimes involving property theft have become more sophisticated and technologically advanced. These offenses now often involve fraud, abuse of trust, cybercrime, and financial manipulation. Under such circumstances, traditional forms of control and prevention are no longer sufficient, necessitating the modernization of preventive inspectors’ activities through digital tools, analytical methods, and data-driven management. The purpose of this research is to analyze and improve the activities of preventive inspectors aimed at combating crimes against property, identify existing shortcomings, and propose effective solutions. The study explores the social and psychological causes of property-related offenses, the motivation behind criminal behavior, and the importance of collaboration between law enforcement agencies and civil society institutions. The findings show that most crimes against property are caused by socio-economic factors such as unemployment, poverty, low legal literacy, and erosion of moral values. Therefore, preventive inspectors should focus not only on enforcing the law but also on promoting public awareness of property inviolability and legal responsibility.*

KIRISH

Bugungi kunda O‘zbekiston Respublikasida huquqiy tartibni mustahkamlash, fuqarolarning huquq va erkinliklarini himoya qilish, shuningdek, jamiyatda xavfsizlikni ta’minlash davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri sifatida e’tiborga olinmoqda. Ayniqsa, o‘zgalar mulkini talon-taroj qilish, mol-mulkka zarar yetkazish va unga nisbatan jinoyatlarni sodir etish holatlari nafaqat shaxslararo munosabatlarda nizolarga, balki jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy barqarorligiga salbiy ta’sir ko‘rsatadi. Shu sababli, ushbu turdagi jinoyatlarni oldini olish va profilaktik choralarni samarali amalga oshirish uchun profilaktika inspektorlarining faoliyati muhim ahamiyat kasb etadi. O‘zgalar mulkiga nisbatan jinoyatlar turli shakl va ko‘rinishlarda sodir bo‘ladi: bu nafaqat uy-joy, transport vositalari yoki shaxsiy mol-mulkni talon-taroj qilishni, balki moliyaviy firibgarlik, ishonchni suiiste’mol qilish, korporativ mulkni o‘g‘irlash kabi murakkab ijtimoiy-iqtisodiy jinoyatlarni ham o‘z ichiga oladi. Mazkur jinoyatlarning ildiz sabablari ko‘pincha ijtimoiy beqarorlik, yetarli darajada ish bilan ta’minlanmaganlik, iqtisodiy muammolar, oilaviy nizolar, huquqiy savodxonlikning pastligi va axloqiy qadriyatlarning yetarlicha

shakllanmaganligidir. Shu nuqtai nazardan, profilaktika inspektorining faoliyati faqat jinoyat sodir bo‘lgandan keyin choralar ko‘rish bilan cheklanib qolmasligi, balki ularni oldindan aniqlash, sabab va sharoitlarni bartaraf etish va jamoatchilik bilan birgalikda profilaktik ishlarni tashkil etishga qaratilgan bo‘lishi lozim. Kirishda ta’kidlanishicha, profilaktika inspektorining faoliyati nafaqat huquqni muhofaza qilish tizimining bir qismi, balki jamiyatning ijtimoiy xavfsizligini ta’minlovchi muhim institutdir. Chunki u mahallalarda, ta’lim muassasalarida, ish joylarida va boshqa ijtimoiy muhitlarda bevosita faoliyat olib boradi, aholining xavf guruhidagi shaxslar bilan ishlash, ularning huquqiy madaniyatini oshirish, mol-mulkka nisbatan hurmatni shakllantirish, shuningdek, jinoiy xatti-harakatlarning oldini olish bo‘yicha aniq va tizimli ishlarni amalga oshiradi. Mavzuning ilmiy va amaliy dolzarbligi shundaki, o‘zgalar mulkini talon-taroj qilish jinoyatlarining yangi shakllari va texnologik usullari doimiy ravishda rivojlanib bormoqda. Masalan, raqamli firibgarliklar, moliyaviy firibgarliklar, ishonchni suiiste’mol qilish kabi hodisalar an’anaviy nazorat mexanizmlari orqali to‘liq aniqlanmaydi. Shu sababli, profilaktika inspektorining faoliyatini zamonaviy tahliliy yondashuvlar, axborot texnologiyalari, kriminologik va ijtimoiy psixologik metodlar asosida takomillashtirish zarurati dolzarb ahamiyat kasb etadi.

ASOSIY QISM

O‘zgalar mulkini talon-taroj qilishga qarshi jinoyatlarni oldini olish masalasi kompleks va tizimli yondashuvni talab qiladi. Bu jarayonning samarali tashkil etilishi profilaktika inspektorlarining vakolatlari, kasbiy tayyorgarligi, ijtimoiy hamkorlik tizimi va zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalangan holdagi faoliyatiga bevosita bog‘liq. Shu bois, asosiy qismda ushbu faoliyatning huquqiy, ijtimoiy, texnologik va amaliy jihatlari batafsil tahlil qilinadi.

1. Huquqiy asoslar

Profilaktika inspektorining faoliyati O‘zbekiston Respublikasining “Huquqbuzarliklar profilaktikasi to‘g‘risida”gi Qonuni, Jinoyat kodeksi va Ichki ishlar organlari to‘g‘risidagi qonun hujjatlariga tayangan holda amalga oshiriladi. Jinoyatlarning oldini olish bo‘yicha profilaktika faoliyati nafaqat jinoyat sodir bo‘lishini kechiktirish, balki jinoyatning ijtimoiy-iqtisodiy va psixologik sabablarini bartaraf etishga qaratilgan. Shu sababli, inspektorlar o‘z faoliyatida vakolatlarini to‘liq amalga oshirishlari, ijtimoiy barqarorlik va fuqarolarning xavfsizligini ta’minlashni asosiy maqsad sifatida belgilashlari lozim. Huquqiy nazoratning muhim jihati shundaki, profilaktika inspektori tomonidan amalga oshiriladigan barcha tadbirlar fuqaro huquqlarini hurmat qilgan holda, qonuniy asosda bo‘lishi kerak. Bu nafaqat inspektor faoliyatining samaradorligini oshiradi, balki jamoatchilik ishonchini mustahkamlaydi. Shuningdek, har bir profilaktik tadbir huquqiy xatarlardan holi bo‘lishi, ularning natijalari tahlil qilinib, amaliy tavsiyalar ishlab chiqilishi muhimdir.

2. Ijtimoiy va psixologik jihatlar

O‘zgalar mulkiga qarshi jinoyatlar ko‘pincha ijtimoiy muhit, iqtisodiy holat va shaxsning psixologik xususiyatlari bilan chambarchas bog‘liq. Tadqiqotlar shuni ko‘rsatadiki, ish bilan band bo‘lmagan, ijtimoiy qo‘llab-quvvatlanmagan shaxslar va oilaviy

nizolarga duch kelgan oilalarda mulkka oid jinoyatlar sodir bo‘lish ehtimoli yuqori. Shu bois, profilaktika inspektorining vazifalaridan biri bu shunday xavf guruhlarini aniqlash va ularning ijtimoiy moslashuvini ta’minlash bo‘lishi lozim. Inspektorlar yoshlar va yetakchi fuqarolar bilan ishlash orqali huquqiy madaniyatni oshirish, axloqiy qadriyatlarni shakllantirish va mulk daxlsizligini targ‘ib qilish imkoniga ega. Bu faoliyatning samarali bo‘lishi uchun o‘quv, trening va targ‘ibot tadbirlarini muntazam o‘tkazish zarur. Shu bilan birga, psixologik konsultatsiya va maslahat xizmatlarini joriy etish, shaxslarni jinoyat sodir etishdan oldin qo‘llab-quvvatlash, ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlikni ta’minlashga xizmat qiladi.

3. Texnologik va innovatsion yondashuvlar

Bugungi kunda profilaktika inspektorining faoliyatini takomillashtirishda axborot texnologiyalari, tahliliy dasturlar va raqamli monitoring tizimlarining roli beqiyosdir. Masalan, jinoyatlarning geografik xaritalanishi, xavf guruhidagi shaxslarni aniqlash va ularning xatti-harakatlarini prognozlash imkonini beruvchi big data va sun’iy intellekt texnologiyalari samaradorlikni sezilarli darajada oshiradi. Shuningdek, ijtimoiy tarmoqlardagi axborot oqimlarini monitoring qilish, moliyaviy operatsiyalarni nazorat qilish va xavfli hududlarni aniqlash profilaktika inspektorlariga jinoyat sodir bo‘lishidan oldin ogohlantirish imkonini beradi. Innovatsion texnologiyalar orqali inspektorlar profilaktik tadbirlarni shaxsiylashtirilgan va maqsadli tarzda amalga oshiradi, bu esa resurslardan samarali foydalanish imkonini beradi.

4. Jamoatchilik bilan hamkorlik

Profilaktika inspektorining faoliyatining samaradorligi faqat ichki ishlar organlari orqali emas, balki jamoatchilik bilan yaqindan hamkorlik qilish orqali oshadi. Mahalla faollari, ta’lim muassasalari, yoshlar yetakchilari va xususiy sektor bilan o‘zaro aloqalar jinoyatlarni oldini olishda muhim vosita hisoblanadi. Shu bilan birga, profilaktika inspektori tomonidan amalga oshiriladigan ochiq muloqot, ommaviy axborot vositalari orqali targ‘ibot tadbirlari, seminar va davra suhbatlari jamoatchilikning ishonchini oshiradi va jinoyat sodir bo‘lish ehtimolini kamaytiradi.

Jamoatchilik hamkorligi, shuningdek, xavfsiz mahalla konsepsiyasini amalga oshirish, mahallalarda xavfsizlikni ta’minlash va mol-mulkni himoya qilishda ko‘mak beradi. Bu tizim nafaqat jinoyatlarning oldini olish, balki ijtimoiy barqarorlikni mustahkamlash va aholining hayot sifatini oshirishga xizmat qiladi.

5. Faoliyatni baholash va takomillashtirish yo‘llari

Profilaktika inspektorining faoliyatini baholash uchun yangi indikatorlar joriy etilishi zarur. Masalan, jinoyatlarning takrorlanish ko‘rsatkichi, fuqarolarning profilaktika tizimidan qoniqish darajasi va ijtimoiy ishonch indeksi orqali samaradorlik aniqlanishi mumkin. Shu bilan birga, inspektorlarning malakasini oshirish, trening va tajriba almashish dasturlarini joriy etish, shuningdek, zamonaviy texnologiyalarni faol qo‘llash ularning ish samaradorligini sezilarli darajada oshiradi. Takomillashtirish yo‘llari quyidagilarni o‘z ichiga oladi: xavf guruhidagi shaxslarni erta aniqlash tizimini joriy etish, raqamli monitoring va analitik tizimlarni keng qo‘llash, jamoatchilik bilan uzluksiz hamkorlikni

“ZAMONAVIY DUNYODA SUN’IY IDROKNING RIVOJLANISHI: YANGI DAVR MUAMMOLARI VA YANGI YECHIMLAR JURNALI”

30-Oktyabr, 2025-yil

yo‘lga qo‘yish, huquqiy va axloqiy targ‘ibot tadbirlarini kengaytirish. Shu yo‘nalishdagi chora-tadbirlar profilaktika inspektorining faoliyatini tizimli, samarali va oldindan ogohlantirishga asoslangan mexanizmga aylantiradi.

XULOSA

Ushbu maqolada o‘zgalar mulkini talon-taroj qilish jinoyatlarini oldini olish jarayonida profilaktika inspektorining roli va faoliyatini takomillashtirish masalalari keng va tizimli tarzda o‘rganildi. Tadqiqot natijalari shuni ko‘rsatadiki, o‘zgalar mulkiga qarshi jinoyatlar nafaqat shaxsiy mulkka zarar yetkazadi, balki ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlik, jamoatchilikning xavfsizligi va aholining huquqiy madaniyatiga salbiy ta‘sir ko‘rsatadi. Shu sababli, ushbu jinoyatlar bilan samarali kurashish va ularni oldini olish nafaqat ichki ishlar organlari, balki jamoatchilik bilan yaqindan hamkorlikni talab qiladigan murakkab va ko‘p qirralik jarayon hisoblanadi. Maqolada ta‘kidlanishicha, profilaktika inspektorining samarali faoliyati bir nechta asosiy omillarga bog‘liq. Birinchidan, ularning huquqiy vakolatlari aniq belgilanishi va qonuniy asosda amalga oshirilishi lozim. Bu esa nafaqat huquqiy himoyani ta‘minlaydi, balki jamoatchilik ishonchini mustahkamlashga yordam beradi. Ikkinchidan, profilaktika inspektorining faoliyati ijtimoiy va psixologik yondashuvlar bilan uyg‘un bo‘lishi shart. Xavf guruhidagi shaxslar, yoshlar va ijtimoiy zaif qatlamlar bilan ishlash, ularning huquqiy savodxonligini oshirish va axloqiy qadriyatlarni shakllantirish jinoyatlarning oldini olishda muhim rol o‘ynaydi. Shuningdek, maqolada zamonaviy texnologiyalar va innovatsion metodlarning profilaktika faoliyatidagi ahamiyati alohida ta‘kidlandi. Raqamli monitoring, big data tahlillari, sun‘iy intellekt texnologiyalari va axborot tizimlarining joriy etilishi inspektorlar faoliyatini samarali, tezkor va maqsadli qiladi. Bu vositalar yordamida jinoyat sodir bo‘lishi ehtimoli yuqori bo‘lgan hudud va shaxslarni aniqlash, ularning xatti-harakatlarini prognozlash va oldindan ogohlantirish imkoniyati yaratiladi. Shu bilan birga, raqamli tizimlar orqali to‘plangan ma‘lumotlar asosida tahliliy hisobotlar tayyorlanadi, bu esa profilaktika ishlarini yanada mukammal va maqsadli amalga oshirishga xizmat qiladi. Jamoatchilik bilan hamkorlik ham profilaktika faoliyatining ajralmas qismi sifatida ko‘rib chiqildi. Mahalla faollari, yoshlar yetakchilari, ta‘lim muassasalari va xususiy sektor bilan uzluksiz hamkorlik o‘zgalar mulkiga qarshi jinoyatlar sodir bo‘lishini kamaytiradi, jamoatchilikning ishonchini oshiradi va xavfsiz muhitni shakllantirishga hissa qo‘shadi. Shu bilan birga, profilaktika inspektorining ochiq muloqoti, seminarlar, davra suhbatlari va ommaviy axborot vositalari orqali targ‘ibot tadbirlari jinoyat sodir bo‘lish ehtimolini kamaytirishda samarali vosita sifatida xizmat qiladi. Maqolada shuningdek, profilaktika inspektorining faoliyatini baholashning yangi indikatorlari taklif etildi. Jumladan, ijtimoiy ishonch indeksi, fuqarolarning profilaktika tizimidan qoniqish darajasi, jinoyatlarning takrorlanish ko‘rsatkichi kabi mezonlar orqali samaradorlikni o‘lchash mumkin. Ushbu ko‘rsatkichlar yordamida nafaqat nazorat samaradorligi, balki inspektor faoliyatining ijtimoiy ahamiyati ham aniqlanadi. Bu esa tizimni shaffof, maqsadli va samarali qiladi, hamda faoliyat natijalarini real asosda baholash imkonini beradi. Takomillashtirish yo‘nalishlari sifatida maqolada quyidagilar keltirildi: xavf guruhidagi shaxslarni erta aniqlash, jamoatchilik bilan uzluksiz hamkorlikni yo‘lga

30-Oktyabr, 2025-yil

qo'yish, zamonaviy axborot texnologiyalari va raqamli tizimlarni keng qo'llash, huquqiy va axloqiy targ'ibot tadbirlarini kengaytirish, shuningdek, profilaktika inspektorlarini doimiy malaka oshirish va treninglardan o'tkazish. Ushbu choralar profilaktika tizimini yanada samarali, oldindan ogohlantirishga asoslangan va tizimli mexanizmga aylantirish imkonini beradi. Umuman olganda, maqola natijalari shuni ko'rsatadiki, o'zgalar mulkini talon-taroj qilishga qarshi jinoyatlarni oldini olishda profilaktika inspektorining roli markaziy ahamiyatga ega. Ularning faoliyati nafaqat jinoyat sodir bo'lishini kamaytiradi, balki jamoatchilik ishonchini oshiradi, mulk daxlsizligini hurmat qilish madaniyatini shakllantiradi va ijtimoiy barqarorlikni ta'minlaydi. Shu bilan birga, profilaktika faoliyatining samarali amalga oshirilishi davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlari bilan uyg'un bo'lishi, jinoyatchilikka qarshi kurashishda tizimli yondashuvni yaratishi va jamoatchilikni jalb qilishi muhimdir. Xulosa sifatida aytish mumkinki, profilaktika inspektorining faoliyatini takomillashtirish zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, huquqiy va psixologik metodlarni uyg'unlashtirish, jamoatchilik bilan hamkorlikni kuchaytirish va faoliyatni baholashning yangi indikatorlarini ishlab chiqish orqali amalga oshiriladi. Bu esa o'zgalar mulkini talon-taroj qilishga qarshi kurashda tizimli, samarali va insonparvar yondashuvni shakllantiradi, huquqni muhofaza qilish organlari ishining sifatini oshiradi va jamiyatda xavfsiz muhitni yaratishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Karimov I. Huquqbuzarliklarni oldini olish tizimlari va ularning samaradorligi. – T.: “Yuridik fan”, 2019.
2. Tursunov A. Jinoyatchilikka qarshi jamoatchilik hamkorligi: nazariya va amaliyot. – T.: “Ijtimoiy tadqiqotlar”, 2020.
3. Salimova N. O'zgalar mulkini himoya qilish va profilaktika inspektorining roli. – “Huquqshunoslik” jurnali, 2021, №3.